

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาผลการใช้การ์ตูนเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารด้านการเขียนและการแสดงออกในรายวิชาหลักนิเทศศาสตร์สำหรับนักศึกษา สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เป็นการวิจัยโดยใช้วิธีการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental design) เพื่อศึกษาเพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนและการกล้าแสดงออกด้านการเขียนของนักศึกษานิเทศศาสตร์ ก่อนกับหลังเรียน โดยใช้การ์ตูนเป็นสื่อ รวมทั้งความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อวิธีการใช้การ์ตูนเป็นสื่อการเรียนรู้ นั้น มีวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. แบบของการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แบบของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาผลการใช้การ์ตูนเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารด้านการเขียนและการแสดงออกในรายวิชาหลักนิเทศศาสตร์สำหรับนักศึกษา สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เป็นการวิจัยโดยใช้วิธีการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental design) โดยทดลองกลุ่มเดียว เพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงด้านทักษะการเขียนและการกล้าแสดงออกด้านการเขียนของนักศึกษา ก่อนและหลังเรียนด้วยวิธีการใช้สื่อการ์ตูนเป็นสื่อการเรียนรู้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาหลักนิติศาสตร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 4 หมู่ จำนวน 206 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาหลักนิติศาสตร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 1 หมู่ จำนวน 52 คน ซึ่งทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) จากหมู่เรียนที่ผู้วิจัยสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ จัดหาเพื่อสังเกตความเปลี่ยนแปลงทักษะการเขียนของนักศึกษาที่พัฒนาขึ้นเป็นลำดับ ดังนี้

1. คำถามในการทดสอบทักษะการเขียน
2. การ์ตูนที่แสดงถึงปรากฏการณ์การสื่อสารในรูปแบบต่างๆ
3. แบบฝึกหัดวิเคราะห์ปรากฏการณ์การสื่อสารในการ์ตูน
4. รายงานกลุ่มการวิเคราะห์ปรากฏการณ์การสื่อสารในการ์ตูน
5. ข้อสอบอัตนัยในการสอบปลายภาค
6. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนโดยใช้การ์ตูนเป็นสื่อ

หมายเหตุ : ตัวอย่างเครื่องมือทั้งหมด อยู่ในภาคผนวก

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือขึ้นเอง โดยมีวิธีการจัดสร้างเครื่องมือ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างเครื่องมือ
2. นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบ แก้ไข แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ระหว่างเดือนมิถุนายน - กันยายน 2553 โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ก่อนเริ่มเรียนให้นักศึกษาตอบคำถามวัดทักษะการเขียน ได้แก่ “นักศึกษามีความรู้สึกหรือความคิดเห็นต่อนิเทศศาสตร์อย่างไร”

2. ผู้วิจัยมีการเกริ่นนำโดยมีการพูดคุยในเรื่องของการ์ตูน บรรยายเนื้อหาในบทเรียนที่ 1 โดยมีบทบาทเป็นทั้งผู้สอนและผู้ทำการวิจัยแบบมีส่วนร่วม

3. บทเรียนที่เน้นใช้ทักษะการเขียนบทเรียนที่ 2 ให้นักศึกษาอ่านหรือชมสื่อการ์ตูนที่แสดงปรากฏการณ์การสื่อสารแล้วมอบหมายแบบฝึกหัดให้นักศึกษาเขียนการสื่อสารแบบที่มีประสิทธิภาพและแบบที่ไม่มีประสิทธิภาพ พร้อมนำเสนอ

4. บทเรียนที่เน้นใช้ทักษะการเขียนบทเรียนที่ 3 ให้นักศึกษาอ่านหรือชมสื่อการ์ตูนที่แสดงปรากฏการณ์การสื่อสารแล้วมอบหมายแบบฝึกหัดให้นักศึกษาวิเคราะห์การ์ตูนที่นักศึกษาค้นหาเชื่อมโยงกับแบบจำลองการสื่อสารในบทเรียนพร้อมนำเสนอ

5. หลังจากเรียนครบทุกบทเรียนแล้ว มอบหมายรายงานกลุ่มโดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการคัดเลือกการ์ตูนที่ตนเองชอบแล้วนำมาวิเคราะห์ปรากฏการณ์การสื่อสารในการ์ตูนเชื่อมโยงกับบทเรียนทั้งหมดพร้อมนำเสนอ โดยมีประเด็นคำถาม 10 ข้อดังต่อไปนี้

- สถานการณ์การสื่อสารในเรื่องนี้ เป็นการสื่อสารระดับใด สังเกตได้จากสิ่งใด
- ผู้ส่งสารมีคุณสมบัติใดบ้างที่จะเอื้ออำนวยให้การสื่อสารประสบความสำเร็จ
- ผู้รับสารมีคุณสมบัติใดบ้างที่จะเอื้ออำนวยให้การสื่อสารประสบความสำเร็จ
- ภาษาที่ใช้ในสถานการณ์การสื่อสารนี้เป็นภาษาระดับใด สังเกตได้จากสิ่งใด
- อวัจนภาษาที่ปรากฏในสถานการณ์การสื่อสารมีอะไรบ้าง
- สารในสถานการณ์การสื่อสารนี้โดยสรุปคือเรื่องอะไร
- มีสิ่งรบกวนสารหรือไม่ สังเกตได้จากสิ่งใด
- สภาพแวดล้อมการสื่อสารเอื้ออำนวยต่อการสื่อสารหรือไม่ สังเกตได้จากสิ่งใด
- การสื่อสารในครั้งนี้ประสบความสำเร็จหรือไม่ จงอธิบาย
- จงเขียนผังมโนภาพจากสถานการณ์การสื่อสารนี้

6. นักศึกษาเขียนตอบข้อสอบอัตนัยปลายภาค โดยวิเคราะห์จากประเด็นคำถาม 7 ข้อ ดังต่อไปนี้

- สถานการณ์การสื่อสารในเรื่องนี้ เป็นการสื่อสารระดับใด สังเกตได้จากสิ่งใด
- ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีคุณสมบัติใดบ้างที่จะเอื้ออำนวยให้การสื่อสารประสบความสำเร็จ
- ภาษาที่ใช้ในสถานการณ์การสื่อสารนี้เป็นภาษาระดับใด สังเกตได้จากสิ่งใด
- อวัจนภาษาที่ปรากฏในสถานการณ์การสื่อสารมีอะไรบ้าง
- สารในสถานการณ์การสื่อสารนี้โดยสรุปคือเรื่องอะไร
- การสื่อสารในครั้งนี้ประสบความสำเร็จหรือไม่ จงอธิบาย
- จงเขียนผังมโนภาพจากสถานการณ์การสื่อสารนี้

7. ตำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้การ์ตูนเป็นสื่อการเรียนรู้

8. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการบรรยายเชิงคุณภาพและการใช้สถิติที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ทำการวิเคราะห์โดยใช้แบบสังเกตความเปลี่ยนแปลงของ

นักศึกษาเปรียบเทียบก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยการ์ตูน โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- ก. มีการสื่อสารที่แสดงถึงทักษะการเขียนอย่างเหมาะสม เช่น เขียนแสดงความคิดเห็นเป็นประโยคยาวๆ ได้ แสดงความคิดเห็นด้วยการเขียนได้ชัดเจนมีเหตุมีผล ระดับของภาษาที่ใช้มีความเหมาะสมกับบริบทการสื่อสาร รวมทั้งมีความรอบคอบในการเขียน
- ข. มีการแสดงออกถึงความกล้าแสดงออกด้านการเขียน ได้แก่ นักศึกษามีส่วนร่วมในชั้นเรียน มีความสนใจและความมั่นใจที่จะออกไปเขียนกระดานหรือเขียนในพาวเวอร์พอยท์เพื่อนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน และสามารถเขียนตอบคำถามที่อาจารย์ผู้สอนตั้งโจทย์ไว้ในกิจกรรมลายลักษณ์ไ้ครบทุกประเด็น โดยไม่ส่งกระดาษเปล่า

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน และการทดสอบที (t-test) แบบกลุ่มสัมพันธ์ (dependent groups) โดยมีเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการใชัการ์ตูนเป็นสื่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ดังนี้

ช่วงเฉลี่ยคะแนน	ความหมาย
4.51- 5.00	มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
3.51- 4.50	มีความพึงพอใจในระดับมาก
2.51- 3.50	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
1.51- 2-50	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
1.00 – 1.50	มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด